

De geschiedenis van Parkvilla

- 1970 - 2003 Expressie'70
- 2003 - 2012 Parkexpressie + Parktheater + Parkfilmhuis
- 2012 - 2017 Parkvilla wordt overkoepelende naam
- 2017 - Parkvilla wordt de naam voor alle activiteiten én het gebouw

In de tweede helft van de jaren zestig nam Jan van Zwieten (eigenaar van boekhandel met verkoop teken- en schildermaterialen) het initiatief tot organiseren van een teken- en schildercursus in het gebouw Rhenania. Zo werd Expressie 70 geboren.

Een van de leerlingen, de heer Ottens, directeur van Samsom, nam het initiatief tot het oprichten van de stichting Expressie '70. Hij ging op 3 november 1969 samen met een aantal anderen naar de toenmalige wethouder van cultuur met de vraag om ruimte: dat werden achtereenvolgens Rijnkade 11, het pand van de dames Baart en de oude Timotheusschool in de Hooftstraat.

Uit een verslag van 13 juli 1970 blijkt dat het eerste bestuur bestond uit: Jan Niemeijer, Ellen Weijers, Jan Grijpma, Rien Scholten en Jan van Drenth. Andere direct betrokkenen waren Wim Wolf, An Hommes en Chris Nobels.

De eerste cursussen werden gegeven in het pand Rijnkade 11. Docenten van het eerste uur waren: Hans Runhaar, Alfred Tempelman, Marga Snater, Fredy Wolf, Armien Visser, Marjanke van der Leede en Betsy Nijs. In de relatie met de gemeente draaide het veelal om twee onderwerpen: ruimte en geld. Het eerste subsidiebedrag bedroeg f 800.- Gelukkig waren er af en toe ook sponsors. Varossieau schonk ter gelegenheid van het eigen 175-jarig bestaan f 2500.-

Op 9 januari 1971 betrok Expressie 70 samen met de muziekschool het Baarthuis. Het pand waarin de dames Baart hun boekhandel hadden was door de gemeente aangekocht om te slopen met het oog op de te dichtbij gelegen brug. Dat het college van B en W na een langdurige discussie toch instemde met het beschikbaar stellen van het pand aan culturele instellingen, was een teken van een kenterend getij. Aardige bijkomstigheid is, dat later - toen Expressie '70 verhuisde - het pand niet alsnog werd gesloopt, maar verkocht, waardoor het Baarthuis nog bestaat en op de plaats waar de dames Baart hun veelal stichtelijke lectuur verkochten, is nu het restaurant "De Meiden".

Expressie '70 was voor een belangrijk deel vrijwilligerswerk. Het dreigde in 1973 even mis te gaan. Maar toen trad Cees van der Vlis aan, een financieel man, die vanuit zijn dagelijks werk Maarten Sprey kende en hem enthousiast maakte en die ook Andries Zoetmulder erbij betrok.

Het aantal cursisten was gedaald tot ongeveer 40. Dit driemanschap is van grote betekenis geweest. Er werd een part-time administratieve kracht aangetrokken. Op elke dinsdagavond werd er gewerkt. Aan het eind van de avond waren de beslissingen genomen, de ideeën gespuid, de rekeningen betaald, de brieven geschreven.

De groei begon. In 1976 waren er ongeveer 200 cursisten. Aansluiting volgde bij de Vereniging voor Creativiteits Ontwikkeling. Daarvoor moest aan zware voorwaarden worden voldaan, omdat aan het lidmaatschap ook subsidie van CRM verbonden was. Eén van de voorwaarden was een betere huisvesting.

Mede door inspanning van de wethouder mevrouw Donker en cultureel ambtenaar Henk

van Berkel kon de oude Timotheus- school in gebruik genomen worden als creativiteitscentrum. Wel moesten er nog 2 leslokalen verhuurd worden aan de Chr. Lagere Agrarische school. In 1977 kon een betaalde coördinator aangetrokken worden, die zich full-time met Expressie 70 kon bezighouden, wat in een spectaculaire groei resulteerde.

Voorzitter Maarten Sprey - evenals overigens zijn voorganger Nieuweymer en zijn opvolger Frits van Geen bouwmeester - was een theaterman. Dat in de Hooftstraat ook een theater werd gebouwd, lag dus voor de hand.

Met een jaarlijkse financiële bijdrage van f 18.000.- van de Culturele Raad konden vooruitstrevende produkties naar Alphen gehaald worden. Veel nu bekende artiesten traden op: Joop Admiraal, Jack Commandeur, Ank van der Moer, Brigitte Kaandorp en Peter Faber. Youp van t'Hek trad op voor 60 mensen. De Hooftstraat werd ook het thuistoneel voor "Per Express". In 1980 ontstond het Filmhuis. Het aantal cursisten bleef groeien. (700). Een nieuw gebouw was dringend nodig.

De gemeente had van justitie een groot deel van het Park Rijnstroom met gebouwen gekocht: Expressie '70 kon in 1988 beginnen aan de verbouwing van de Wilhelminaschool. De gemeente gaf f 1.150.000.-.

Met gemeente garantie kon f 435.000.- geleend worden. Sponsors kwamen met f 100.000.- over de brug.

De feestelijke opening vond plaats in 1989.

Deze mijlpaal in de geschiedenis van Expressie '70 werd niet gevolgd door een periode van rust. Het aantal cursisten groeide tot boven de 1000.

Er volgden een glazen ombouw voor het Parktheater, een lift, de renovatie van het Parkfilmhuis en een extra koffieruimte op de eerste verdieping. Die was nodig geworden, omdat het Parktheater op aandrang van het gemeentebestuur op eigen benen kwam te staan.

Expressie '70 stond aan de basis van het kunstfestival "Parkkunst" op koninginnedag. De samenwerking met de kunstenaarsgroep STAA leidde tot een grafisch atelier. Ook bij de Vliegende Brigade is Expressie '70 betrokken. Expressie '70 zit als een spin in het culturele web van Alphen. In 1993 verscheen in opdracht van de gemeente het rapport Cultureel profiel. Daaruit bleek dat het aantal cursisten in Alphen aan den Rijn per 1000 inwoners bijna drie keer zo hoog was als in gelijksoortige gemeenten.

In 2003 neemt Chris Nobels afscheid van Expressie '70 en volgt Willem van den Broek hem op als directeur. Als grootste culturele kunstinstelling van Alphen aan den Rijn probeert Expressie '70 een zo'n divers mogelijk aanbod van cursussen aan te bieden. Via de nieuwe media (e-mail en internet) wordt het gemak van informatieverstrekking en aanmelden geoptimaliseerd. Er komen diverse nieuwe cursussen bij. Speciaal voor kinderen worden er nieuwe dans en fotografie-cursussen ontwikkeld. Ook komen er cursussen digitale fotografie en vormgeven.

Om duidelijk te maken dat Expressie '70 zich verbonden voelt met het Park Rijnstroom, en om duidelijkheid te verschaffen aan bezoekers verandert Expressie 70 eind 2003 haar naam in Parkexpressie. Met deze naam was Parkexpressie er helemaal klaar voor om op de best denkbare manier een zo groot mogelijk publiek (van jong tot oud) te bedienen met kwalitatief hoogstaande cursussen.

Jaarlijks weten dan ruim 55.000 mensen Parkexpressie te vinden. Met haar activiteiten Parkexpressie, Parkfilmhuis, Parktheater, Parkfoyer, Parkkunst, Parklezingen, Parkexcursies en Parkexcellentie is ze de grootste culturele instellingen van Alphen aan den Rijn en omgeving.

In 2012 wijzigt de overkoepelende naam in Parkvilla. In 2015 wijzigt het gehele subsidiebestel van de gemeente Alphen aan den Rijn, hetgeen resulteert tot het samenwerkingsnetwerk BOOST, waar Parkvilla deel van uitmaakt (www.boostalphen.nl). Ze werkt nauw samen met organisaties op het gebied van sport, welzijn en cultuur. Eind 2016 vertrekt Willem van den Broek als directeur van Parkvilla en wordt opgevolgd op 1 januari 2018 door Monica Leuring. Op 1 mei 2019 wordt Marijke Licher directeur van Parkvilla. De naam 'Parkvilla' wordt de enige naam waaronder alle activiteiten van het prachtige centrum vallen. Het team van (betaalde en onbetaalde) medewerkers zet elke dag vele stappen om het succes van Parkvilla met zoveel mogelijk mensen te vieren!